

A 90/3/9

Arrest van 27 mei 1991
in de zaak A 90/3

Inzake :

DE MOLDER HUGUES

tegen

BELGISCHE MOTORRIJDEBOND

Procestaal : Nederlands

Arrêt du 27 mai 1991
dans l'affaire A 90/3

En cause :

DE MOLDER HUGUES

contre

FEDERATION MOTOCYCLISTE DE BELGIQUE

Langue de la procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 90/3

1. Gezien het arrest van het Hof van Cassatie van België van 1 maart 1990, gewezen in de zaak, rolnummer 6975, van :

De Molder Hugues, eiser tot cassatie

tegen

Fédération Motocycliste de Belgique, in het Nederlands de Belgische Motorrijdersbond, vereniging zonder winstoogmerk, hierna te noemen B.M.B., verweerster in cassatie,

en ten aanzien van

1. Royale belge, naamloze vennootschap,
2. Verhulst Clemence,
3. Nationaal Verbond der Socialistische Mutualiteiten,
hierna te noemen N.V.S.M.,
4. a. De Molder Etienne,
b. Charlier Liliane,

alle voornoemde partijen opgeroepen tot bindendverklaring van het arrest,

- bij welk arrest, overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof, hierna te noemen "het Verdrag", aan dit Hof vragen van uitleg zijn gesteld met betrekking tot artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-Overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, hierna te noemen de "Gemeenschappelijke Bepalingen" ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

2. Overwegende dat de feiten waarvan te dezen moet worden uitgegaan, kunnen worden omschreven als volgt :

Op 15 augustus 1982 werd te Balen door de B.M.B. een motorwedstrijd georganiseerd, waaraan Hugues De Molder deelnam.

Om zich vanuit het rennerspark naar de startplaats van de wedstrijd te begeven, bereed De Molder met zijn motor het gedeelte van een weg dat binnen de omheining voor de betalende toeschouwers maar buiten het parcours van de wedstrijd was gelegen. Op dat weggedeelte reed hij Clemence Verhulst aan.

Na de seponering van het strafdossier, heeft Clemence Verhulst Hugues De Molder en zijn ouders, Etienne De Molder en Liliane Charlier, als wettige vertegenwoordigers van hun zoon, gedagvaard tot schadevergoeding. Die gedaagden hebben op hun beurt tegen de B.M.B., organisator van de wedstrijd, een vordering tot tussenkomst en vrijwaring ingeleid. Later heeft ook het N.V.S.M., gesubrogeerd in de rechten van Verhulst, Hugues De Molder en zijn ouders gedagvaard, en tenslotte dagvaardden de laatstbedoelden nog de N.V. Royale belge, verzekeraar van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de B.M.B. ter zake van snelheidswedstrijden. De rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout heeft, op 13 februari 1986, de vordering van Clemence Verhulst en de N.V.S.M. gegrond verklaard jegens Hugues De Molder alsmede diens vordering tegen de N.V. Royale belge; de vordering van Hugues De Molder tegen de B.M.B. heeft zij afgewezen.

Op het hoger beroep van Hugues De Molder en de N.V. Royale belge, heeft het Hof van Beroep te Antwerpen, bij arrest van 20 maart 1989, het beroepen vonnis bekrachtigd, behalve wat betreft de uitspraak ten aanzien van de N.V. Royale belge. De vordering van Hugues De Molder tegen die vennootschap heeft het hof van beroep ongegrond verklaard.

Tegen de beslissing die zijn vordering tot tussenkomst en vrijwaring tegen de B.M.B. ongegrond heeft verklaard, heeft Hugues De Molder cassatieberoep ingesteld ;

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING :

3. Overwegende dat het Hof van Cassatie de navolgende vragen heeft gesteld betreffende de uitleg van artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen :

"1. Moet artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen behorende bij de Benelux-Overeenkomst betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, voor zoveel nodig mede in verband met artikel 3

van die Overeenkomst, aldus worden begrepen dat (a) uit de verplichte verzekering kan worden uitgesloten alleen de schade veroorzaakt door motorrijtuigen terwijl die aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendighedsrit of -wedstrijd deelnemen, dan wel aldus dat (b) mede van de verplichte verzekering kan worden uitgesloten de schade veroorzaakt door deelneming van de betrokken motorrijtuigen aan het verkeer vóór en met het oog op zodanige rit of wedstrijd, en nadien, ter afsluiting daarvan ?

2. Ingeval het antwoord luidt als onder 1 (b), naar welke maatstaf wordt dan de grens van de schade die kan worden uitgesloten vastgesteld ?" ;

4. Overwegende dat het Hof, overeenkomstig artikel 6, lid 5, van het Verdrag een door de griffier gewaarmerkt afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie heeft gezonden aan de Ministers van Justitie van België, Nederland en Luxemburg ;

5. Overwegende dat Hugues De Molder en B.M.B. ieder een memorie hebben doen indienen ;

6. Overwegende dat de Plaatsvervangend Advocaat-Generaal H. Lenaerts op 17 september 1990 schriftelijk conclusie heeft genomen ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Ten aanzien van de eerste vraag :

7. Overwegende dat de Gemeenschappelijke Bepalingen voor alles de bescherming van benadeelden beogen ;

8. dat dienovereenkomstig, naar zowel de tekst als de toelichting op artikel 3 van de Gemeenschappelijke Bepalingen duidelijk doet uitkomen, de omvang van de voorgeschreven verzekering in beginsel zo ruim mogelijk dient te zijn ;

5.-

9. dat daarbij aansluit dat in artikel 4, zoals in de Gemeenschappelijke Toelichting uitdrukkelijk wordt gezegd, een limitatieve opsomming wordt gegeven van de risico's die van de verzekering mogen worden uitgesloten ;

10. dat artikel 4, dat afbreuk kan doen aan de bescherming van bepaalde verkeersslachtoffers, dan ook restrictief moet worden uitgelegd ;

11. Overwegende dat, ingevolge artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen, als risico van de verzekering kan worden uitgesloten "de schade, die voortvloeit uit het deelnemen van het motorrijtuig aan snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsritten en -wedstrijden, waartoe van overheidswege verlof is verleend" ;

12. dat de Gemeenschappelijke Toelichting, met betrekking tot de tweede paragraaf van artikel 4 van de Gemeenschappelijke Bepalingen, erop wijst dat de mogelijkheid tot uitsluiting van de verplichte verzekering van de schade welke voortvloeit uit het deelnemen van het motorrijtuig aan de in die paragraaf genoemde ritten of wedstrijden is verantwoord doordat snelheids-, regelmatigheids- en behendigheidsritten en -wedstrijden een risico scheppen dat onmogelijk kan worden beschouwd als te zijn gedekt door een op de gebruikelijke voorwaarden afgesloten aansprakelijkheidsverzekering, en het organiseren van dergelijke ritten en wedstrijden, volgens artikel 3, lid 1, van de Benelux-Overeenkomst, onderworpen is aan een toestemming die door het bevoegde gezag slechts kan worden verleend indien wordt aangetoond dat een verzekering gesloten is die aan bijzondere voorwaarden voldoet ;

13. Overwegende dat de verzekering als bedoeld in artikel 3, lid 1, tweede alinea, van de Benelux-Overeenkomst, zoals volgt uit de onder 12 aangehaalde passage uit de Gemeenschappelijke Toelichting, moet dekken het bijzondere risico verbonden aan de deelname van motorrijtuigen aan de in lid 1 van genoemd artikel bedoelde ritten of wedstrijden ;

6.-

14. dat er geen grond bestaat voor een uitlegging van genoemd artikel 3, lid 1, tweede alinea, volgens welke de daar bedoelde verzekering mede moet dekken de aansprakelijkheid waartoe de motorrijtuigen, die aan de bedoelde ritten of wedstrijden gaan deelnemen of hebben deelgenomen, buiten deelname aan die ritten of wedstrijden in het verkeer aanleiding kunnen geven ;

15. dat immers het risico dat die motorrijtuigen buiten deelname aan de bedoelde ritten en wedstrijden schade berokkenen niet van zo bijzondere aard is dat het niet kan worden beschouwd als te zijn gedekt onder een op de gebruikelijke voorwaarden afgesloten verzekering ;

16. dat, nu de in artikel 3, lid 1, tweede alinea, van de Benelux-Overeenkomst bedoelde verzekering slechts behoeft te dekken het risico verbonden aan deelname aan de bedoelde ritten en wedstrijden zelf, het in strijd met de hiervoor onder 7 en 8 bedoelde strekking van de in artikel 3, § 1, van de Gemeenschappelijke Bepalingen bedoelde verzekering zou zijn, de in artikel 4, § 2 van die bepalingen toegelaten uitsluiting ook geoorloofd te achten voor verkeersrisico's buiten de eigenlijke deelname aan meerge-noemde ritten en wedstrijden ;

17. Overwegende dat uit het voorgaande volgt dat op de door het Hof van Cassatie gestelde vraag moet worden geantwoord dat artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen aldus moet worden begrepen dat van de verplichte verzekering alleen kan worden uitgesloten de schade veroorzaakt door motorrijtuigen gedurende de eigenlijke deelname aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendighedsrit of -wedstrijd ;

Ten aanzien van de tweede vraag :

18. Overwegende dat, wegens het antwoord dat op de eerste vraag moet worden gegeven, de tweede vraag niet behoeft te worden beantwoord ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

19. Overwegende dat het Hof, volgens artikel 13 van het Verdrag, de kosten moet vaststellen welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen ;

7.-

20. dat op de behandeling voor het Hof geen kosten zijn gevallen ;
21. Gelet op de conclusie van Plaatsvervangend Advocaat-Generaal H. Lenaerts ;
22. Uitspraak doende op de door het Hof van Cassatie van België bij arrest van 1 maart 1990 gestelde vragen ;

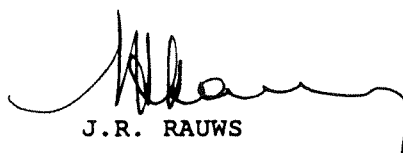
VERKLAART VOOR RECHT :

- 23.a) Artikel 4, § 2, van de Gemeenschappelijke Bepalingen moet aldus worden begrepen dat van de verplichte verzekering alleen kan worden uitgesloten de schade veroorzaakt door motorrijtuigen gedurende de eigenlijke deelname aan snelheids-, regelmatigheids- of behendighheidsritten of -wedstrijden ;
- b) Van de verplichte verzekering kan niet worden uitgesloten de schade veroorzaakt door het deelnemen van de betrokken voertuigen aan het verkeer vóór en met het oog op dergelijke ritten of wedstrijden of, nadien, ter afsluiting daarvan.

Aldus gewezen door de heren F. Hess, president, O. Stranard, H.L.J. Roelvink, P. Kayser, R. Everling, rechters, P. Marchal, F.H.J. Mijnsen, W.J.M. Davids, J.R. Rauws, plaatsvervangende rechters,

en uitgesproken ter openbare zitting te Brussel, op 27 mei 1991, door de heer J.R. Rauws, voornoemd, in aanwezigheid van de heren H. Lenaerts, advocaat-generaal, en C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

C. DEJONGE

J.R. RAUWS